

Dokument nr. 8:18

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Trond Helleland, Petter Løvik, Øyvind Halleraker og Jan Tore Sanner

Forslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Trond Helleland, Petter Løvik, Øyvind Halleraker og Jan Tore Sanner om å pålegge flyselskapene å offentliggjøre kanselleringsinformasjon og andre tiltak som kan bedre konkurranseforholdene og passasjerrettighetene i norsk luftfart

Til Stortinget

BAKGRUNN

Regulariteten i norsk flytrafikk har vært svak høsten 2005 og hittil i 2006 grunnet flere forhold. Flytilbudet har stor betydning for den enkelte reisende, for bedrifter og for det regionale næringslivet mange steder i Norge. Derfor har det samfunnsmessig betydning at flytilbudet er godt utbygget, har høy kvalitet og høy regularitet. Konkurranse i luftfarten er et sentralt virkemiddel for å sikre et best mulig tilbud til de reisende. Erfaringene fra etableringen av Norwegian som en ny aktør i norsk luftfart etter sammenslåingen av Braathens og SAS, viser med stor tydelighet hvordan konkurranse både øker tilbudet av flyreiser og presser ned prisnivået.

Med bakgrunn i de positive erfaringer med etableringen av Norwegian, som skjedde etter at regjeringen Bondevik II gjennomførte en rekke målrettede konkurransepolitiske tiltak, bør Norge legge til rette for enda mer konkurranse på området. Erfaringene med høy kanselleringsfrekvens forsterker dette behovet. Målsetningen må være at kundenes interesser blir bedre ivaretatt.

TV2 viste i en serie reportasjer i desember 2005 og januar 2006 at flyselskapet SAS Braathens hadde meget høye kanselleringsfrekvenser på enkelte flyruter, bl.a. mellom Oslo og Bergen og Oslo og Trond-

heim. Enkelte ruter hadde vesentlig høyere kanselleringsfrekvens enn andre ruter. Kanselleringene førte til et betydelig engasjement fra kunder, bedrifter og næringsorganisasjoner, og kom på toppen av problemene i luftfarten forårsaket av flygeleder-problematikken i Avinor.

Konkurranse om flypassasjerer baserer seg på flere produktfaktorer. Pris pr. flyreise er et viktig konkurranseparameter. Kvalitet og komfort, tilbud av varer og annet under flyreisen, og mulighet for setereservasjon, kan også påvirke kundenes valg av selskap. Selve tilbudet av flyruter antas også å ha stor betydning for salg av flybilletter. Desto mer omfattende rutetilbud, desto flere billetter solgt. De fleste av disse konkurransefaktorene har kundene gode muligheter til å kontrollere og få med i sin vurdering ved kjøp av flyreise.

Når omfanget av kanselleringer og forsinkelser blir stort, vil imidlertid også pålitelighet være viktig for de flyreisende. Har et selskap mer kanselleringer enn et annet selskap, kan det påvirke kjøp av flybillett. Videre vil høy kanselleringsfrekvens på enkelt-ruter kunne påvirke interessen for å kjøpe billetter på denne ruten.

Regjeringen har i svar på skriftlig spørsmål nr. 288 datert 16. desember 2005 og skriftlig spørsmål nr. 323 datert 10. januar 2006 fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen drøftet ulike forhold som kan påvirke passasjerenes rettigheter og konkurranseforhold. Ifølge svar på spørsmål nr. 288 arbeider Samferdselsdepartementet for tiden med å endre luftfartslovens bestemmelser om håndhevelse av passasjerrettigheter. Derunder melder departementet at det kan være aktuelt både å styrke det offentlige tilsynet med passasjerrettigheter og å etablere et nytt klageorgan som alle passasjerer kan henvende seg til. Fornyelses- og administrasjonsministeren mener i svar nr. 323 at flyselskapene kan ha mer eller mindre strate-

giske grunner til å sette opp avganger og så kansellere dem. Departementet mener at bak en slik strategi kan det ligge en avveining mellom kostnadsbesparelser og konkurranseulempet i form av mindre tilfredse kunder. Fornylses- og administrasjonsministeren vil vurdere å be Konkurransetilsynet følge nærmere med på kanselleringene for å kunne ta stilling til om hun skal ta ytterligere initiativ.

Flypassasjerene i Norge har måttet tåle store trafikkproblemer i luftfarten den siste tiden. Derfor bør Regjeringen raskt komme på banen med tiltak som kan forbedre situasjonen. Et åpenbart tiltak er å få frem regularitet og pålitelighet som et mer synlig konkurranseparameter i norsk luftfart. Det vil bedre den økonomiske motivasjonen til å ha høy pålitelighet dersom kanselleringsfrekvens blir et mer synlig kvalitetsparameter. Passasjerene og media har i dag dårlig tilgang på informasjon om kanselleringer pr. flyselskap og flyrute. Flyselskapet Norwegian gikk på forespørsel ut med all sin kanselleringsinformasjon for en tidsperiode, fordelt på avgang og kanselleringsårsak, og hevdet at dette var informasjon som er lett tilgjengelig i ethvert flyselskap.

Det synes derfor å være en ubyråkratisk og enkel sak for flyselskapene å utvise åpenhet om egne kanselleringsfall. Samtidig vil slik informasjon skjerpe konkurransen i forhold til pålitelighet og gi sterkere motivasjon for å unngå hendelser som får negative konsekvenser for passasjerene. Informasjon om kanselleringer kan blant annet offentliggjøres på Inter-

nett, for eksempel i regi av Avinor, Luftfartstilsynet, Konkurransetilsynet eller det enkelte selskap.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen i lov eller forskriftsform om å pålegge flyselskaper på norske ruter jevnlig å offentliggjøre sin kanselleringsstatistikk med kanselleringsårsak pr. avgang for en viss tidsperiode.

II

Stortinget ber Regjeringen vurdere konkurranse-situasjonen innen luftfarten, og fremme forslag for Stortinget som kan fjerne eventuelle hindringer for økt konkurranse.

III

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som kan bedre passasjerrettighetene i luftfarten gjennom økt satsing på offentlig tilsyn av passasjerrettigheter, økt erstatningsansvar for reisendes tap ved kansellering og etablering av klageorgan for flypassasjerer.

31. januar 2006